

с годишна заплата от 45 турски лири. Там урежда първокласно училище с около 130 ученика и учителства до 1874 г. След това в Габрово обучава деца още шест години. Така той отдава единадесет години на борбата за българско училище в тези селища.

Най-характерните процеси, които настъпват през 60-те и 70-те години на XIX в. в образованието в Средните Родопи, са специфичният преход от килийно към светско новобългарско училище, появата на класни и начало на девически училища. През Възраждането в Среднородопската област училищата носят демократичен характер и са обществено подкрепени от населението и общините. Променяйки се като институция, те постепенно отговарят на порасналите духовни и икономически потребности през този период и стават основа за културно-просветното развитие след Руско-турската освободителна война 1877-78 г.

ЛИТЕРАТУРА:

Гиневски 1994: Х. Гиневски. *Родопското възраждане*. Смолян, 1994.

Гиневски 2008: Х. Гиневски. *Миналото на Средните Родопи*. Варна. УИ ВСУ „Черноризец Храбър“, 2008.

Гиневски 2012: Х. Гиневски. *Миналото на Устово*. Т. I, Смолян, 2012.

Гьочев 1947: Н. Гьочев. *Учебно дело и първи учители*. – В: Широка лъка. Просветно огнище. С., 1947, 71.

Дечев 1928: В. Дечев. *Миналото на Чепеларе*. Т. I, Пловдив, 1928.

Жлегов 1996: Д. Жлегов. *Просветното дело в Пазарджикския край през Възраждането*. Пловдив, 1996.

Канев 1975: К. Канев. *Миналото на село Момчиловци Смолянско*. С., 1975.

Карапетков 1948: П. Карапетков. *Славеино-минало*. Пловдив, 1948.

Петров/ Печилков 2009: П. Петров и А. Печилков. *Черковно-просветно движение в Средните Родопи 1878-1912*. Смолян, Т. II.

Радкова 1981: Р. Радкова. *Българското образование през XVIII и първата половина на XIX в.* – В: Проблеми на Българското възраждане. С., БАН, 1981, 248 – 250.

Райчевски 1992: С. Райчевски. *Борба за българско просвещение в с. Еникьой, Ксантийско 1869-1885*. – Родопи, 1992, 7, 6 – 7.

Седянков 1985: С. Седянков. *Просветното дело в Средните Родопи 1830-1944*. С., 1985.

Симеонов 2001: Н. Симеонов. *Среднородопско просвещение*. Смолян, Т. I, 2001.

Шишков 1926: С. Шишков. *Пловдив в своето минало и настояще*. Пловдив, 1926.

Шопов 1913: А. Шопов. *Д-р Стоян Чомаков - живот, дейност, архива*. С., 1913.